

A close-up photograph of a man with short brown hair and blue eyes, smiling warmly. He is wearing a red shirt. A baby with blue eyes and a white cap is leaning against his face, wearing a blue denim jacket over a striped shirt. The background is softly blurred, suggesting an outdoor setting.

**Att vara förälder
till ett hörselskadat barn**

FOTO: MIKAEL BERTMAR, LENA PATERSON, KIM NAYLOR, STEN DIDRIK BELLANDER/TIOFOTO

Att upptäcka en ny värld

Att bli förälder är en av livets mest fantastiska och omvälvande upplevelser. Om ditt barn är hörselskadat eller dövt blir omställningen desto större, för hela familjen. Framför allt om du tillhör de 90 procent av föräldrarna som är hörande och saknar egen erfarenhet av att höra dåligt genom livets olika skeden.

Det är vanligt att till en början känna chock, sorg och oro. Men kom ihåg att i de flesta avseenden är ditt barn precis som alla andra barn; att få kärlek och stöd är det viktigaste av allt, oavsett hörsel.

Genom att skaffa mer kunskap, med stöd av hörselvården, växer insikten om ditt barns behov. Då upptäcker du en ny värld av möjligheter – och ökar din kompetens och trygghet som förälder.

En av familjens viktigaste kunskapskällor är andra hörselskadade, det vill säga ungdomar och vuxna som vet vad det innebär att växa upp som hörselskadad eller döv. De har en mängd erfarenheter och insikter som det inte går att läsa sig till, och kan hjälpa dig se ditt barns hörselskada i ett livslångt perspektiv.

Minst 10 000 barn hör dåligt

- * Cirka 10 000 hörselskadade och döva barn i åldern 0–20 år är registrerade hos landstingens hörselvård. Ungefär 6 400 av dem är under 16 år.
- * Två av tre landsting erbjuder hörselscreening av alla nyfödda. Ytterligare några landsting har sådan screening på vissa sjukhus.
- * Det föds i genomsnitt 200 barn per år som behöver hörapparat och/eller teckenspråk. Närmare 80 procent av de barn som föds döva får cochlea-implantat (CI), ett inopererat hörselhjälpmedel.
- * Cirka 4 000 barn och ungdomar i åldern 0-20 år har hörapparat. Närmare 400 barn har CI.
- * Ungefär 82 procent av alla hörselskadade och döva barn går i vanlig, kommunal grundskola. Cirka 18 procent går i anpassade skolformer.

Källa: HRFs årsrapport 2005

» Ett OAE-test när Viktor var nyfödd visade att han har nedsatt hörsel. Det var lite av en chock; ingen annan i familjen hör ju dåligt. Vi hanterade det genom att skaffa oss så mycket kunskap som vi bara kunde. Då upptäckte vi att det fanns många möjligheter – till exempel teckenspråk, som vi nu håller på och lär oss, hela familjen. Men jag har också insett att det finns mycket okunskap i samhället, som hotar Viktors rättigheter. Och det tänker jag inte acceptera. <<

Magnus Björnström
med sonen Viktor, 1 år

FOTO: BENGT ARNE IGNELL

Medfödda hörselskador kan i de flesta fall upptäckas redan dagarna efter födseln genom så kallad **neonatal hörsel-screening**. Sådana hörseltest på nyfödda erbjuds på BB i de flesta landsting, men inte i alla. Den vanligaste metoden är **otoakustiska emissioner (OAE)**, ett enkelt test som genomförs medan barnet sover.

Att förstå varandra

Ju tidigare en hörselskada upptäcks, och ju tidigare ett hörselskadat barn får tillgång till hjälpmedel och teckenspråk, desto bättre. Det ger barnet möjlighet att utveckla sin kommunikation, precis som andra barn.

Men också innan barnet kan förstå ett talat eller tecknat språk är det viktigt att kommunicera. Det handlar om att vara tillsammans och utbyta blickar, mimik, rörelser, kramar och en mängd andra uttryckssätt. Prata, peka, lek och rita. Skratta, grimasera och visa. Därmed blir både barn och förälder bättre på att förstå varandra.

Mycket uppmärksamhet är alltså bra, men undvik i möjligaste mån att särbehandla det hörselskadade barnet jämfört med syskonen eller att ha orimligt låga eller höga förväntningar. Det gäller att se hela barnet, som individ – inte bara hörselskadan.

Vilken hjälp kan familjen få? Se sidan 12.

6 råd till dig som är förälder

- * **Skaffa kunskap.** Vad beror hörselskadan på? Vilka behov har ditt barn? Vilka möjligheter finns? Kunskap gör det lättare att göra bra val.
- * **Prata med andra föräldrar.** Utbyt erfarenheter med andra i samma situation och ta stöd av varandra. Du är inte ensam.
- * **Träffa hörselskadade ungdomar och vuxna.** Du kan lära dig mycket av deras erfarenheter från uppväxten. Att umgås med hörselskadade och döva bidrar dessutom till att ge ditt barn en positiv identitet som hörselskadad.
- * **Sök stöd från hörselvården.** Var aktiv i upprättandet av en habiliteringsplan och delta i de föräldrakurser och -träffar som hörselvården anordnar.
- * **Glöm inte dina egna behov.** Våga ta stöd för att klara av din föräldraroll.
- * **Bli medlem i HRF.** Träffa andra föräldrar och hörselskadade i olika åldrar.

Att förändra familjens vardag

Hela familjen påverkas när en i familjen hör dåligt. Samtal, tv-tittande, måltider – det mesta i det sociala livet berörs. Dessutom kan familjen behöva lära sig ett nytt språk – teckenspråket.

Praktiska lösningar i hemmet – till exempel teleslinga till tv:n och för-

stärkare till dörrklockan – kan hörselvårdens habiliteringsteam hjälpa till med. De kan också ge råd om kommunikationsstrategier, alltså hur olika situationer – alltifrån barnkalas till läsläsning – kan hanteras.

Men i slutändan gäller det att själva hitta fram till ett fungerande vardagsliv. Det viktigaste i den processen är att hela familjen – och gärna övriga anhöriga – är engagerade och får kunskap och insikt om vad hörselskadan innebär. Då kan förändringen bli en positiv upplevelse som gör att familjemedlemmarna kommer närmare varandra.

FOTO: ERICH STERING/PRB

» Det är alldeles för vanligt att hörselskadade barn får ta hela ansvaret för att kommunikationen fungerar, både hemma och i skolan. Jag vill inte att Axel ska behöva känna den stressen. I familjen pratar vi mycket om att vara lyhörda så att han ska slippa säga till hela tiden: "Jag hör inte!". Dessutom vill jag lära Axel att inte alltid ta på sig ansvaret. Att det är OK om han inte hör, och att det inte är hans fel. <<

Alexandra Zetterman
med sonen Axel, 9 år

Goda råd om goda samtalsvanor

* **Vänd ansiktet mot barnet.** Barnet behöver kunna se dina läpprörelser och uppfatta dina ansiktsuttryck.

* **Håll inte handen framför munnen.** Tala inte heller medan du tuggar.

* **Tala tydligt, utan att skrika.** Tala vare sig överdrivet långsamt eller snabbt. Upprepa det som barnet inte uppfattar, men på ett lite annat sätt.

* **Undvik/dämpa störande bakgrundsljud.** Stäng dörren, vänta tills ni klivit ur bilen, stäng av radion/tv:n, gå på kafé utan bakgrundsmusik...

* **Placera dig rätt.** Sitt på den sida där barnet hör bäst.

* **Peka och visa.** Förklara vad du säger med gester och kroppsspråk.

* **Gå nära.** Påkalla uppmärksamhet genom beröring.

* **Bra belysning.** Se till att ljuset faller på ditt ansikte och din mun.

* **Läs signalerna: Förstår ditt barn vad du säger?** Alla människor ger ibland intryck av att de hänger med även när de inte gör det.

Kommunikation – en relativ konst

Vad som krävs för att kommunikationen ska fungera beror inte bara på den enskildes hörsel, utan framför allt på miljön och vilken typ av kommunikation det är fråga om.

En hörselskadad flicka som hör bra hemma i köket, kan ha svårt att hänga med i diskussioner i klassen.

Om eleverna istället använder kommunikationsutrustning hör hon bättre. Om alla använder teckenspråk blir ljudmiljön oväsentlig; kommunikationen fungerar i alla fall. Möjligheterna att vara delaktig beror alltså på hur många som ska prata med varandra och på vilket sätt, ljudmiljön, tillgång

till hjälpmedel och hörselteknisk utrustning, teckenspråkskunskaper och – inte minst – omgivningens kunskaper och attityd.

Stöd och råd angående kommunikation är en av habiliteringens viktigaste uppgifter.

FOTO: PETER KNUTSON

Vårdbidrag till föräldrar med hörselskadade barn ska täcka merkostnader som beror på funktionshindret, till exempel resor, förlorad arbetsinkomst, teckenspråkskurser samt pedagogiska leksaker. Bidrag kan sökas hos Försäkringskassan.

Habilitering – en bra start i livet

Alla hörselskadade barn och deras familjer behöver habilitering hos landstingets hörselvård. Syftet är att ge barnet en bra start i livet, med fungerande kommunikation och en positiv identitetsutveckling. Det har i sin tur betydelse för hela uppväxten och framtiden: lek, utbildning, arbete, fritid, familjeliv och andra sociala relationer.

Hörselhabilitering kan omfatta olika medicinska, psykosociala, pedagogiska, tekniska och kommunikativa insatser (*se nästa sida*). Därför möter familjen flera olika yrkesgrupper: audionomer, audiologer (hörselläkare), psykologer, kuratorer, tekniker och pedagoger, ofta även logopedier.

Varje barn ska ha en **habiliteringsplan**, som utgår från dess individuella behov. Planen upprättas av hörselvården i samråd med familjen.

Under den tidiga barndomen är det vanligt med täta återbesök hos hörselvården, för att anpassa hörapparater och cochlea-implantat, i takt med att barnet växer. Men även i skollåldern och under ungdomsåren är det viktigt att familjen vänder sig till hörselvården för att få stöd och råd, bland annat i samband med val av skolform. Dessutom kan försämrad hörsel, nya fritidsintressen, studier, sommarjobb med mera leda till ändrade behov av hjälpmedel med mera.

Lästips: HRFs broschyr "Att leva med hörselnedsättning"

Vilket stöd kan familjen få?

Varje barn ska ha en habiliteringsplan som utgår ifrån det enskilda barnets individuella behov under uppväxten. Insatserna varierar mellan olika lands-ting, men detta är en del av det stöd som finns:

Stöd till hela familjen:

- * **Kunskap** om hörselskadan och dess konsekvenser, samhällets resurser, hjälpmedel, skolformer med mera.
- * **Psykosocialt stöd**, samtal enskilt och/eller i grupp.
- * **Teckenspråksutbildning**.
- * **Information om HRF** samt andra döv- och hörselskadeorganisationer.

Stöd till barnet:

- * **Hörapparat, CI och hörseltekniska hjälpmedel** i hemmet och i skolan (ej förskola och specialskola) – utprovning och anpassning.
- * **Texttelefon**.
- * **Teckenspråk** till förskolebarn.
- * **Specialpedagogiska insatser** i familj och förskola. Vägledning i skolfrågor.
- * **Möjlighet att träffa andra döva och hörselskadade**, både barn och vuxna.

Hörsellinjen

0771-888 000

Har du frågor som på något sätt handlar om hörsel eller hörselskador?

Då är du välkommen att kontakta Hörsellinjen, en informationstjänst som drivs av Hörselskadades Riksförbund (HRF).

Hörsellinjen är öppen vardagar mellan 9 och 15 på 0771-888 000. Kostar bara som ett lokalsamtal. De som svarar är utbildade hörselinformatörer.

Du kan också gå in på www.horsellinjen.se och skicka frågor till Hörsellinjen.

Börja tidigt med hörapparat

Hörapparater och cochlea-implantat är oerhört bra hjälpmedel för hörselskadade och döva barn. Men det är viktigt att komma ihåg att inga tekniska hjälpmedel kan återställa skadad hörsel. Om till exempel ljudmiljön är dålig blir det svårt att höra vad som sägs, även med hörapparat.

Barn kan börja med hörapparater redan vid 3–6 månaders ålder. Även operation för cochlea-implantat (CI) – ett inopererat hjälpmedel som stimulerar hörselnerven – sker allt tidigare; vanligtvis före två års ålder. Det är en stor

fördel; barn som tidigt får börja med tekniska hjälpmedel vänjer sig lättare vid ljudintryck. Därmed stimuleras kommunikationen.

Vid utprovning av hörapparater på små barn används så kallad *lekaudiometri*, vilket innebär att en audionom drar slutsatser av barnets reaktion på olika ljud. Sedan tar det förstås tid att vänja sig vid ljuden och vid själva apparaten. Du kan hjälpa till genom att prata mycket med ditt barn om de olika ljud ni hör, var de kommer ifrån och hur de låter. Och lyssna och lär av barnets reaktioner.

Andra hörseltekniska hjälpmedel kan vara till stor nytta i vardagen, till exempel för att höra tv/radio/musik, för att uppfatta dörrklocka och telefonsignaler, för att höra lärare och fotbollstränare, för att höra i telefon... Sådana hjälpmedel finns hos hörselvården.

Hörapparaten – en barndomsvän

Glada färger, glittrande pärlor eller kanske till och med en racerbil i örat... Det är inte konstigt att barns hörapparater ofta väcker ett

visst mått av avundsjuka hos syskon och lek-kamrater. Att hörapparaterna är snygga och roliga och att barnet får vara med och bestämma hur de ska se ut brukar bidra till att han eller hon gillar att använda sina apparater.

En del vill gärna dölja sina hörapparater, till exempel bakom långt hår. Men väl synliga apparater underlättar i det dagliga livet,

eftersom omgivningen lättare förstår varför barnet inte alltid hör. Uppmuntra därför gärna ditt barn att tala om sina hörapparater med vänner, lärare och andra. Ju tidigare barnet spontant förklarar för andra om sin hörsel, desto enklare blir det att hantera olika kommunikationssituationer senare i livet.

För barnet blir hörapparaten snart en självklar följeslagare och barndomsvän. Som förälder gäller det därför att vara beredd på en och annan "olycka"; apparater som tappas bort, dränks i vatten, blir överkörda av trehjulingen... Och just så måste det få vara. Barn behöver leka fritt, vare sig de har hörapparater eller CI – eller inte.

Teckenspråk – en livslång tillgång

Att kunna växla mellan tal och teckenspråk ger hörselskadade barn större frihet, eftersom de då kan välja kommunikationssätt beroende på förutsättningarna. Även när ljudmiljön är dålig eller om det saknas hörselteknisk utrustning kan de kommunicera obehindrat med andra teckenspråksanvändare.

Teckenspråk gör det också möjligt att använda tolk, vilket är en stor tillgång genom hela livet, inte minst i samband med högskolestudier och i arbetslivet. Den som

behärskar teckenspråk kan vara delaktig även om hörseln blir sämre eller om tekniken (hörapparat, CI och kommunikationsutrustning) inte fungerar.

Det är en fördel att få lära sig teckenspråk så tidigt som möjligt, inte minst för att det stimulerar inlärning och språkförståelse. På så sätt gynnas även utvecklingen av talspråket.

Lästips: Broschyren "Barn och teckenspråk". Beställ på: www.hrf.se/material

Teckenspråksutbildning för föräldrar (TUFF) riktar sig till föräldrar till barn som behöver teckenspråk. TUFF-deltagare kan ansöka om ersättning för resekostnader och förlorad arbetsinkomst hos Centrala Studiestödsnämnden (CSN).
Mer information: Specialpedagogiska institutet, www.sit.se

» För mig är det förstås viktigt att Gustav får så många valmöjligheter som det bara går. Det var därför vi såg till att han fick två CI och kunskaper i teckenspråk. Men det är inga lätta val man ställs inför som förälder. Vad är egentligen bäst för Gustav på lång sikt? Vilken förskola? Vilken skolform? Vi lyssnar på hörselskadade ungdomar och vuxna, vi lyssnar på forskare, och vi lyssnar på Gustav. Men det finns inga enkla svar. Det gäller bara att tro på sig själv som förälder – och alltid vara beredd att ompröva sina beslut. <<

Mikael Ahlström
med sonen Gustav, 5 år

Skolan – ett val för livet

Hur hör ditt barn – i grupp och i bullrig miljö? I vilken skolform kan han eller hon vara fullt delaktig i lek, undervisning och samtal? Det här är oerhört viktiga frågor för föräldrar till hörselskadade barn.

Graden av delaktighet är nämligen avgörande för hur barnet trivs och utvecklas, hur skolresultaten blir och, på längre sikt, barnets möjligheter att gå vidare till högre studier och ett bra arbetsliv.

Hemkommunen har huvudansvaret för att alla barn får den skolgång de behöver, men det är du som förälder som väljer skolform. Vad som passar just ditt barn bör du diskutera med landstingets hörselhabilitering, som kan ge information och råd om olika alternativ.

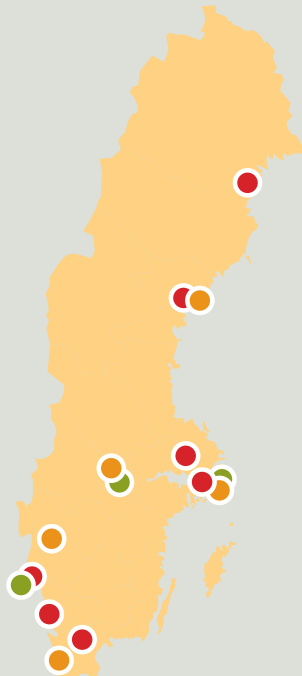
De flesta hörselskadade barn är idag individualintegrerade i den ”vanliga” kommunala grundskolan. Men det finns också skolformer där all undervisning och miljö är anpassad efter hörselskadades och dövas behov (*se nästa sida*).

Ofta styrs skolvalet av hur långt det är till skolor med anpassad undervisning, familjens möjligheter att flytta eller låta barnet pendla till annan ort och, inte minst, kommunens vilja att betala för skolgång i annan kommun. Sådant har givetvis stor betydelse, för både barnet och den övriga familjen. Men var noga med att sätta barnets behov främst. En bra skoltid, i full delaktighet, är en investering för livet.

» Jag vet att en del föräldrar tror att deras hörselskadade barn blir mer "som alla andra" om de går integrerade i en vanlig klass. Men det är precis tvärtom, det vet jag av egen dyrköpt erfarenhet. Man känner sig utanför och hänger inte med i undervisningen. Jag är själv hörselskadad och har tre hörselskadade barn, som berättar hur bra det känns att gå i en klass där hörapparater tas för givna och där man inte behöver anstränga sig så det gör ont för att höra. En klass där man är precis som alla andra. «

Linda Gottschalk med barnen Selina, 14 år, Marcus, 5 år, och Regina, 18 år

Skolformer för hörselskadade och döva

Vanlig skola: Hörselskadade elever i vanliga klasser (individualintegrerade) kan få bland annat hörselteknisk utrustning och stöd av hörsellärare. Men ofta är klasserna stora, ljudmiljön bristfällig och undervisningen inte anpassad efter hörselskadades kommunikationsbehov.

Hörselklasskolor*: Här finns små klasser med bara hörselskadade elever. Kommunikationsutrustning används genomgående. Lärarna är ofta utbildade hörselpedagoger. Undervisning och miljö är anpassade efter hörselskadades behov. Men det kan bli långt till skolan, eftersom hörselklasser bara finns i en del kommuner.

Regionala specialskolor för hörselskadade och döva: Eleverna kan välja mellan undervisning på teckenspråk eller med tal/hörselteknisk utrustning. De kan även få lära sig teckenspråk. Lärarna är hörsel- och dövpedagoger, klasserna små och såväl undervisning som miljö tar hänsyn till hörselskadades och dövas behov. Men eleverna måste ibland bo borta eller pendla långt.

Gymnasieskolor för hörselskadade och döva: Små klasser, anpassad undervisning och miljö, undervisning på teckenspråk samt med tal och hörselteknisk utrustning. Sådana gymnasieskolor finns endast på tre orter i landet.

*I en del kommuner finns skolor med särskilda undervisningsgrupper för hörselskadade. De kallas hörselklasser eller hörselspår.

Hörselklasskolor: Göteborg, Falkenberg, Härnösand, Uppsala, Hässleholm, Piteå, Stockholm

Regionala specialskolor för hörselskadade och döva: Härnösand, Stockholm, Örebro, Vänersborg, Lund

Gymnasieskolor för hörselskadade: Göteborg, Stockholm, Örebro

FOTO: LENA PATERSON/TIOFOTO

5 frågor inför skolvalet

- 1 **Hur hör ditt barn i grupp?** Vänd dig till hörselvården för att diskutera ditt barns förutsättningar och kommunikationsbehov i skolan.
- 2 **Vilka skolalternativ finns?** Ta reda på vilka olika skolformer som finns och vad de egentligen innebär. Besök gärna anpassade skolalternativ så att du sedan kan göra ett informerat val.
- 3 **Hur påverkar skolvalet familjen?** Att välja skolgång på annan ort kan innebära långa skolresor, internat eller kanske flytt för hela familjen. Tala med hörselvården och skolan om hur er familj kan få vardagen att fungera på ett bra sätt.
- 4 **Har du frågor?** Hörselvården kan svara på det mesta. Men du kan också kontakta hörselrådgivare på Specialpedagogiska institutet (www.sit.se), som känner till hur kommunens skolor fungerar för hörselskadade. Du kan också vända dig direkt till de olika skolorna.
- 5 **Vad säger andra föräldrar och hörselskadade?** Hos Hörselskadades Riksförbund, HRF (www.hrf.se) träffar du föräldrar och hörselskadade som kan berätta om hur de upplever olika skolformer. Du kan också vända dig till Unga hörselskadade (www.uh.se).

HRF – för hela familjen

Hur det är att vara förälder till ett hörselskadat barn vet egentligen bara den som befinner sig i samma situation. Därför är det viktigt att föräldrar får möjlighet att träffas och utbyta erfarenheter.

Hörselskadades Riksförbund (HRF) har föräldragrupper och föräldraföreningar i olika delar av landet. De ordnar aktiviteter för hela familjen, till exempel läger, utflykter, konferenser och andra sammankomster. Där kan ditt barn lära känna andra hörselskadade, både barn och vuxna,

och du som förälder kan få ett nätverk av vänner som kan ge stöd och råd. Också i HRF-föreningar som inte har någon särskild föräldragrupp kan du träffa andra som kan ge svar på dina funderingar.

HRF arbetar intressepolitiskt för att förbättra situationen för hörselskadade barn och deras familjer. Som medlem kan du vara med och påverka beslutsfattare, bland annat så att alla hörselskadade barn får lika bra utbildning som andra elever. Ditt engagemang kan ge ditt barn en bättre framtid.

HRFs föräldraforum på www.hrf.se är ett diskussionsforum för dig som vill utbyta erfarenheter med andra föräldrar. På www.hrf.se hittar du också information om HRFs föreningar och distrikt, om vad HRF vill och vad vi gör. Dessutom kan du beställa olika informationsmaterial – bland annat HRFs årsrapport, om hörselskadades situation i Sverige.

» Min dotter möter olika hinder i sin vardag, för att hon är hörselskadad. Dåliga ljudmiljöer, personer som inte vill använda mikrofon... Dessutom är ryska hennes första språk, och det gör det förstås särskilt svårt att uppfatta vad som sägs på svenska. Därför är det så skönt för Lyuba att komma till HRF och få träffa andra hörselskadade barn, och känna sig som en i gänget. Och så är det för mig också. Hos HRF kan jag prata med andra föräldrar om allt möjligt som jag funderar över. Det känns tryggt. «

Lioudmila Chiriaeva
med dottern Lyuba, 9 år

Välkommen som medlem!

Hörselskadades Riksförbund (HRF) är Sveriges största intresseorganisation för hörselskadade, med cirka 36 000 medlemmar i alla åldrar, från norr till söder.

Vi är till för alla med hörselnedsättning, tinnitus, Menières sjukdom, ljudöverkänslighet, vuxendövhet och cochlea-implantat samt för föräldrar och andra anhöriga.

HRF:s mål är ett samhälle där landets en miljon hörselskadade respekteras som individer och får stöd efter behov. Ett samhälle där alla hörselskadade kan vara fullt delaktiga – på sina egna villkor.

Läs mer om HRF på www.hrf.se

Stöd hörselskadade barn pg 90 03 14-6

Du kan stödja Hörselskadades Riksförbunds arbete för landets hörselskadade barn genom att sätta in en gåva på plusgiro 90 03 14-6. Med din hjälp kan vi se till att barn som hör dåligt får en bättre framtid.

Därför bör du bli medlem i HRF

Ett viktigt stöd. Bli medlem så förbättras våra möjligheter att skapa ett rättvisare samhälle för alla hörselskadade.

En tidning som angår dig. Du får tidskriften Auris – åtta nummer per år, med massor av nyheter och reportage för dig som hör dåligt.

Aktuell information. Du får veta det mesta om rättigheter, forskning och utveckling.

I gott sällskap. I HRFs förningar får du råd, stöd och möjlighet att byta erfarenheter med andra hörselskadade.

Möjlighet att påverka. Var med och påverka politiker och andra beslutsfattare.

Rabatter och förmåner. Som medlem får du olika förmånliga erbjudanden och rabatter.

JA TACK!

- ☐ Jag vill bli medlem i HRF.
- ☐ Jag vill prova ett nummer av tidskriften Auris.
- ☐ Skicka mer information. Jag vill veta mer

om

Namn:

Adress:

.....

Hörselskadades Riksförbund
Svarspost nr 110556202
110 06 Stockholm

Hörselskadades Riksförbund

Box 6605, 113 84 Stockholm

besök: Gävlegatan 16

tel: 08-457 55 00

texttel: 08-457 55 01

fax: 08-457 55 03

e-post: hrf@hrf.se

webb: www.hrf.se

